

Monika Sulik

ORCID 0000-0003-0000-5744

WPROWADZENIE

Oddając w Państwa ręce poprzedni numer „Edukacji Dorosłych” (1/2020), Redaktorka naczelna pisma – Agnieszka Stopińska-Pająk zaznaczyła wyjątkowość czasu, w którym numer ten powstawał (Stopińska-Pająk, 2020, s. 11). Kontekst sytuacyjny związany z błyskawicznym i bardzo dotkliwym rozwojem pandemii COVID-19 stał się dla wielu z nas punktem odniesienia do przewartościowania własnych doświadczeń, ale też przestrzenią pogłębionej refleksji na tematy egzystencjalne. Rzeczywistość, którą od prawie roku staramy się oswoić i lepiej zrozumieć, w dalszym ciągu niesie z sobą przede wszystkim obawy i lęk, ale też niewątpliwie jest dla nas życiową lekcją pokory. Olga Tokarczuk pisze o „dziwnym lecie 2020” i o tym, że nie wiemy, co będzie dalej. Noblistka zaznacza, że w naszym myśleniu dominuje przede wszystkim tęsknota za czasem utraconym i wiara w to, że można zawrócić czas i wejść do tej samej rzeki sprzed kilkudziesięciu lat (Tokarczuk, 2020, s. 22). Wyjątkowo trafne i aktualne stały się w tej nowej rzeczywistości słowa Zygmunta Baumana, który w swojej ostatniej, udzielonej nam lekcji pisze, że jedyną stałą rzeczą jest zmiana, a jedyną pewną – niepewność (Bauman, Leoncini, 2018).

Tymczasem w tej zmiennej, trudnej i niepewnej rzeczywistości jest coś, co ciągle przywraca wiarę i nadzieję. Coś, co daje poczucie sensu. A jest to w moim przekonaniu słowo pisane. Wszak człowiek – *homo sapiens*, to także *homo loquens* – istota posługująca się językiem i mową, istota, która wręcz „staje się” poprzez mowę i język (Chrost, 2017, s. 15). To właśnie „słowo” stało się również „narzędziem” do konfrontacji z nową rzeczywistością Autorek tekstów zamieszczonych w prezentowanym numerze „Edukacji Dorosłych”. Jak pisał Jan Parandowski: „słowo było od początku zarazem narzędziem aktywności ludzkiej i czymś tajemniczym, wymagającym szacunku i ostrożności” (Parandowski, 1965, s. 134). Zatem słowo jest sposobem porozumiewania się, ale i wyrażania siebie, który to sposób jest wręcz porównywany do magii. Tiziano Terzani w swej powieści autobiograficznej nawiązuje do wyjątkowo ważnego dla niego dialogu o magii z lekarzem Mangiafuoco. A oto fragment: „Dla mnie – mówił (...) Magiafuoco – magia jest odmiennym sposobem interpretowania zjawisk; o wiele ciekawszym

i bardziej twórczym od tych typowych, ponieważ łączy sztukę z przyjemnością zabawy z materią. To coś, co nas zmienia, co daje nam zdolność pomagania innym, aby oni się też zmienili. – Zatrzymał się na chwilę, po czym dodał: – **Pan robi to samo, pisząc. Być może jednym zdaniem z pańskich książek pomógł pan komuś poprawić choć trochę jego życie. Czyż to nie magia? Jednym jedynym zdaniem! Wystarczy robić to właściwie, pozwalając, aby energia natury przepływa swobodnie**” (Terzani, 2011, s. 143).

W moim przekonaniu czasopismo „Edukacja Dorosłych” jest właśnie taką przestrzenią, gdzie zarówno teoretycy, jak i praktycy związani tematycznie z interdyscyplinarnymi uwarunkowaniami edukacji i rozwoju człowieka dorosłego mogą odnaleźć wiele inspiracji, ale też mogą poczuć magię słowa pisanego. Zapraszamy zatem do zapoznania się z bieżącym numerem.

W pierwszej części zatytułowanej **Współczesne konteksty edukacji dorosłych** Marta Kosińska przybliżyła nam wiedzę na temat ruchów społecznych inicjowanych przez kobiety w kontekście edukacji dorosłych. Autorka w tekście charakteryzuje ruchy społeczne kobiet w Polsce po roku 2016 i bezpośrednio odwołuje się do aktualnej rzeczywistości społecznej (Czarny Protest, Strajk Kobiet). Z kolei Renata Pomarańska podejmuje temat związany z harmonią pomiędzy życiem zawodowym a czasem wolnym w życiu kobiet w Polsce w perspektywie andragogicznej.

W kolejnej części prezentowanego numeru pt. **Poszukiwania badawcze andragogów** swoje miejsce znalazły trzy teksty, gdzie Autorki dzielą się własnymi refleksjami związanymi z przeprowadzonymi projektami badawczymi. I tak Monika Sulik konfrontuje się z współczesnością poprzez ukazanie specyfiki relacji pokolenia silversów z pokoleniem millennialsów. Natomiast dwie kolejne Badaczki – Martyna Pryszmont oraz Joanna Golonka-Legut – podejmują próbę ukazania współczesnego obrazu dorosłości rysującego się w tekstach polskich utworów rapowych (Martyna Pryszmont) oraz dają wyraz refleksjom młodych dorosłych związanych z rozumieniem dorosłości w perspektywie muzyki popularnej (Joanna Golonka-Legut).

W części **Obszary praktyki andragogicznej** Izabela Przybylska podejmuje problematykę związaną z językiem obcym w kontekście uczenia się osób dorosłych w średnim wieku. Kolejna Autorka, Anna Lubrańska, przedstawia niezwykle interesujące wyniki badań związane z odczuwaniem satysfakcji z pracy przez osoby, których pracodawcy dbają o wysoki poziom polityki szkoleniowej.

Tom kończą rozważania zawarte w dwóch recenzjach poświęconych publikacjom godnym uwagi. I tak w pierwszej z nich Hanna Solarczyk-Szwec przedstawia przewodnik metodyczny: *Uczyć agroekologii w grundtvigiańskim stylu*. Z kolei w drugiej recenzji Autorka – Daria Rogowska – przedstawia publikację o charakterze podręcznikowym, opisującą wybrane aspekty starości i starzenia się.

W tym miejscu chciałabym zaprosić Czytelniczki/Czytelników „Edukacji Dorosłych” do spotkania z tekstami, które w moim przekonaniu dla wielu osób staną

się ową magiczną siłą i energią otwierającą przestrzeń do konstruktywnej dyskusji oraz refleksji, a może i nieco osłodzą „gorzki posmak płynnej nowoczesności” (Urbaniak, 2014).

Serdecznie zapraszamy do lektury oraz do prezentowania swoich dociekań badawczych i rozważań teoretycznych na łamach kolejnych numerów naszego pisma.

Bibliografia

- Bauman, Z., Leoncini, T. (2018). *Płynne pokolenie*. Warszawa: Wydawnictwo Czarna Owca.
- Chrost, S. (2017). Człowiek – doświadczenie egzystencjalne i autonarracja. *Edukacja Dorosłych, nr 1*.
- Parandowski, J. (1965). *Alchemia słowa*. Warszawa: PWN, s.134.
- Stopińska-Pająk, A. (2020). Wprowadzenie. *Edukacja Dorosłych, nr 2*.
- Terzani, T. (2011). *Nic nie zdarza się przypadkiem*. Warszawa: Świat Książki, s. 143.
- Urbaniak, M. (2014). Gorzki posmak płynnej nowoczesności. Wybrane zagadnienia z filozofii społecznej Zygmunta Baumana. *Kwartalnik Naukowy Uczelni Vistula, nr 4*.
- Tokarczuk, O. (2020). *Czuły narrator*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.